

Národní sady INSPIRE v otázkách a odpovědích

Petr Souček

Český úřad zeměměřický a katastrální

Otázky?

- ▶ Kde je definována myšlenka národních sad?
- ▶ Jaká byla činnost TPS DATA v roce 2014?
- ▶ Kdo se přihlásil k roli gestora pro jednotlivá témata?
- ▶ Jaké jsou termíny pro splnění kompletních povinností gestora?
- ▶ Závěr

Kde je definována
myšlenka
národních sad?

Národní sady

- ▶ Stanovení v Základních tezích strategie implementace INSPIRE (schváleno 18.6.2014 vedením MŽP), zdroj:

http://inspire.gov.cz/sites/default/files/documents/TEZE_strategie_INSPIRE_schvaleno.pdf

Teze Strategie implementace INSPIRE

Strategie implementace INSPIRE (dále jen Strategie) je základním strategickým dokumentem pro vytvoření a následný rozvoj infrastruktury pro prostorové informace INSPIRE pro oblast vymezenou Směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2007/2/ES ze dne 14. března 2007 o zřízení Infrastruktury pro prostorové informace v Evropském společenství (INSPIRE) v České republice. Strategie vychází ze zásad a povinností vyplývajících z navazujících národních zákonných předpisů a dalších legislativních předpisů, zejména platného znění zákona č. 123/1998 Sb., 200/1994 Sb. a 365/2000 Sb. Strategie dává do souladu požadavky jednotlivých Nařízení (Metadata - č. 1205/2008, Interoperabilita prostorových dat a služeb - č. 1089/2010, Síťové služby - č. 976/2009, Sdílení dat - č. 268/2010) s nezbytnými aktivitami na straně povinných subjektů.

Teze Strategie jsou dalším krokem realizace INSPIRE v České republice, postaveným na vybudovaném legislativním základu, a jsou zaměřené na implementační část.

Strategie předpokládá k prozelení a kontrole definovaných cílů využití Koordináčního výboru Infrastruktury pro prostorové informace v Evropském společenství (INSPIRE), dále jen KOVIN, zřízeného k zajištění spolupráce všech příslušných subjektů v České republice, jejichž zástupci jsou jeho členy.

Cíle

1. Splnit bez vynakládání neúměrných prostředků a kapacit mezinárodní povinnost ČR jako účastníka evropské infrastruktury, tj. do:
 - a. prosince 2010 zpřístupnit a mít v souladu s Nařízením 1205/2008 metadata dat a služeb přílohy I a II
 - b. listopadu 2011 zpřístupnit a mít v souladu s Nařízením 976/2009 vyhledávací a prohlížecí síťové služby
 - c. listopadu 2012 mít v souladu s Nařízením 1089/2010 nově vytvořené nebo rozsáhle rekonstruované datové sady přílohy I, listopad 2017 mít v souladu s Nařízením 1089/2010 používané a průběžně aktualizované datové sady přílohy I
 - d. února 2013 mít v souladu s dodatkem k Nařízením 1089/2010 nově vytvořené nebo rozsáhle rekonstruované datové sady přílohy I, únor 2018 mít v souladu s Nařízením 1089/2010 používané a průběžně aktualizované datové sady přílohy I
 - e. prosince 2012 zpřístupnit a mít v souladu s Nařízením 976/2009 stahovací a transformační síťové služby
 - f. dubna 2013 mít v souladu s Nařízením 269/2010 již existující dohody o přístupu k datům a službám pro orgány a subjekty Evropského společenství
 - g. prosince 2013 zpřístupnit a mít v souladu s Nařízením 1205/2008 metadata dat a služeb přílohy III
 - h. října 2015 (předpoklad, bude upraveno po vstoupení Nařízení v platnost) mít v souladu s novelizovaným Nařízením 1089/2010 nově vytvořené nebo rozsáhle rekonstruované datové

sady přílohy II a III, říjen 2020 mít v souladu s novelizovaným Nařízením 1089/2010 další datové sady přílohy II a III

a dále:

- i. jednou ročně (květen) zaslat indikátory pro Monitoring
 - j. jednou za tři roky (květen) zaslat Národní zprávu o implementaci INSPIRE v ČR
2. Vybudovat a dále rozvíjet Národní geoportál INSPIRE a zpřístupnit data veřejné správě a ostatním subjektům.
 3. Využít právních a technických nástrojů INSPIRE ke zvýšení dostupnosti prostorových dat pro potřeby výkonu veřejné správy v oblastech, které mohou mít přímý nebo nepřímý vliv na životní prostředí a souvisejících služeb pro veřejnost a podnikání, k podpoře transparentního rozhodování.
 4. V případě, kde je to účelné a vhodné (a z právního hlediska možné), využívat vytvořených nástrojů i v dalších oblastech veřejné správy. Strategii realizovat v souladu s rozvojem infrastruktury pro prostorové informace v ČR (GeoInfoStrategie).
 5. Zavedení měřitelných cílů a indikátorů ke zdárné realizaci strategie implementace INSPIRE a ke zjišťování využití infrastruktury a výstupů INSPIRE.
 6. Sledování nákladů a přínosů realizace strategie.

Postup

1. Formou seminářů, helpdesku (enviHelp) a informační podpory zvyšovat povědomí ústředních orgánů veřejné správy a samosprávy o Směrnici INSPIRE, rozsahu souvisejících právních předpisů a náročnosti implementace, zajistit metodickou podporu orgánů územní samosprávy.
2. Stanovit a formálně zakotvit tzv. **národní datové sady INSPIRE (NDSI)**, odpovídající tématům z příloh I až III Směrnice INSPIRE, platné pro celé území České republiky.
3. Jednoznačně definovat gestory za jednotlivé národní datové sady INSPIRE.
4. K plnění cílů Strategie využívat organizační struktury a komunikační nástroje KOVIN včetně jeho technických pracovních skupin a pro metodickou podporu orgánů územní správy využít úzké spolupráce mezi MV, MŽP a ČÚJK.
5. K plnění cílů vycházet z následných rolí:
 - a. **Správce** – Organizace nebo osoba, která je primárním poskytovatelem datové sady, služby nebo aplikace
 - b. **Uživatel** – každý, kdo převezme/koupí a dále využívá datovou sadu nebo sérii od Správce
 - c. **Tvůrce** – ten, kdo vyrobil/vytvořil datovou sadu, pokud to není Správce
 - d. **Editor** – ten, kdo zajišťuje specifickou část nebo konkrétní prvky datové sady
 - e. **Autor** – ten, kdo uplatňuje na data autorská práva, pokud to není Správce
 - f. **Gestor NDSI** – Poskytovatel odpovědný za konsolidaci výsledné NDSI, pokud je jediným poskytovatelem pro dané Téma INSPIRE. V opačném případě koordinuje spolumgestory přispívající svými prostorovými daty do obsahu NDSI, avšak odpovídá jen za tu část NDSI, pro kterou je Správce.

e. **Spolumgestor NDSI** – Jeden či více poskytovatelů daného tématu příloh Směrnice INSPIRE, který odpovídá za harmonizaci příslušné části národní datové sady dle Nařízení 1089/2010 pro interoperabilitu dat a služeb gestorovi NDSI. Spolumgestor je povinen poskytnout příslušné části NDSI harmonizované dle výše uvedených předpisů gestorovi tématu. Spolumgestor je rovněž odpovědný za další navazující povinnosti vyplývající z technických požadavků Směrnice INSPIRE (zejména vytvoření a správu metadata, publikaci a umožnění stahování části národní datové sady).

6. Aktivně se účastnit a podporovat přípravu a následnou implementaci Strategie rozvoje infrastruktury pro prostorové informace v České republice do roku 2020 (GeoInfoStrategie).
7. Zveřejnit a udržovat aktuální seznam příkladů dobré praxe (best practice).
8. Postupně odstraňovat prvotní nedostatky (v předpisech, službách aj.).

Nástroje

1. Měřitelné cíle a indikátory ke zdárné realizaci strategie (včetně vypracování příslušné metodiky pro jejich sledování gestorem za INSPIRE).
2. Pravidelné zprávy nad rámce monitoringu a reportingu pro INSPIRE, které budou předávány MŽP a následně vládě.
3. Pravidelné revize plánu Strategie ze strany KOVIN.

Národní sady

2. Stanovit a formálně zakotvit tzv. **národní datové sady INSPIRE** (NDSI), odpovídající tématům z příloh I až III Směrnice INSPIRE, platné pro celé území České republiky.
 3. Jednoznačně definovat gestory za jednotlivé národní datové sady INSPIRE.
- f. **Gestor NDSI** – Poskytovatel odpovědný za konsolidaci výsledné NDSI, pokud je jediným poskytovatelem pro dané Téma INSPIRE. V opačném případě koordinuje spolugestory přispívající svými prostorovými daty do obsahu NDSI, avšak odpovídá jen za tu část NDSI, pro kterou je Správcem.
- g. **Spolugestor NDSI** – Jeden či více poskytovatelů daného tématu příloh Směrnice INSPIRE, který odpovídá za harmonizaci příslušné části národní datové sady dle Nařízení 1089/2010 pro interoperabilitu dat a služeb gestorovi NDSI. Spolugestor je povinen poskytnout příslušné části NDSI harmonizované dle výše uvedených předpisů gestorovi tématu. Spolugestor je rovněž odpovědný za další navazující povinnosti vyplývající z technických požadavků Směrnice INSPIRE (zejména vytvoření a správu metadat, publikaci a umožnění stahování části národní datové sady).

Jaká byla činnost TPS DATA v roce 2014?

Činnost TPS DATA

- ▶ Stanovení gestora tématu **Dopravní sítě (TN)**
 - Proběhlo několik společných jednání
 - 22.1.2014 na ČÚZK za účasti mnoha organizací
 - 23.5.2014 na MD za účasti MD, ČÚZK, ...
 - 25.8.2014 na MD za účasti MD a ČÚZK
 - 30.9.2014 na MD za účasti MD, ČÚZK, ŘSD (Ředitelství silnic a dálnic), SŽDC (Správa železniční a dopravní cesty), ŘLP (Řízení letového provozu) a SPS (Státní plavební správa)
 - Vytvořeny „matching tables“
 - MD přijalo roli gestora

Činnost TPS DATA

- ▶ Stanovení gestora tématu **Dopravní sítě (TN)**
 - Z dalších jednání se jeví jako výhodné publikovat národní sadu TN ze ZABAGED (ZÚ) s využitím dat ŘSD.
 - Vyjasňují se významy některých objektů a atributů.
 - Do jaké podrobnosti jít u silniční dopravy? Publikovat místní komunikace, polní a lesní cesty?
 - **Převzme ČÚZK (ZÚ) roli gestora za téma TN?**

Činnost TPS DATA

- ▶ Stanovení gestora tématu **Chráněná území (PS)**
 - Proběhlo společné jednání
 - 27.8.2014 na MŽP za účasti MŽP, MZE a ČÚZK
 - další jednání zorganizovalo MŽP za účasti MK
 - Výsledky budou prezentovány na jednání KOVIN 5.12.2014
 - **Přijme MŽP roli gestora za téma PS?**

Činnost TPS DATA

▶ Téma Vodstvo (HY)

- Proběhlo společné jednání
 - 27.8.2014 na MŽP za účasti MŽP, MZE a ČÚZK
 - ČÚZK (ZÚ) x MŽP řeší problém s přebíráním identifikátoru vodního toku, zajišťuje Ing. Šidlichovský (ZÚ)
- ČÚZK (ZÚ) se přihlásilo k roli gestora.
- Z dalších jednání mezi ČÚZK (místopředseda Ing. Karel Štencel) a MZE (náměstek Ing. Zdeněk Adamec) vyplývá, že MZE zvažuje převzít roli gestora za téma HY, bude projednáno na KOVIN 5.12.2014
- **Přijme MZE roli gestora za téma HY?**

Činnost TPS DATA

- ▶ Stanovení gestorů témat z přílohy II a III
 - Proběhlo jednání TPS DATA 21.8.2014 na ČÚZK
 - Účast ČÚZK, ČGS, NPÚ, ...
 - Jako gestor se přihlásil ČÚZK a ČGS
 - Jako spolugestor se hlásí MO (nadmořská výška, ortofotografické zobrazení), ČGS (Oblasti ohrožené přírodními riziky) a ČBÚ prostřednictvím ČGS/Geofond (Oblasti ohrožené přírodními riziky)
 - Mimo jednání se k roli gestora přihlásilo ČSÚ pro témata Statistické jednotky a Rozložení obyvatelstva – demografie
 - **Kdo přijme roli gestora za další téma?**

**Kdo se přihlásil k
roli gestora pro
jednotlivá témata?**

Příloha č. 1

1. Souřadnicové referenční systémy

2. Systémy geografických souřadnic. sítí

3. Zeměpisná jména

4. Územní správní jednotky

5. Adresy

6. Parcely

7. Dopravní sítě

Ministerstvo dopravy

8. Vodstvo

MINISTERSTVO ZEMĚDĚLSTVÍ

9. Chráněná území

Ministerstvo životního
prostředí ČR

Příloha č. 2

10. Nadmořská výška

11. Krajinné pokrytí

12. Ortofotografické znázornění

13. Geologie

Příloha č. 3

#1

14. Statistické jednotky

15. Budovy

16. Půda

17. Využití území

18. Lidské zdraví a bezpečnost

19. Veřejné služby a služby veřejné správy

20. Zařízení pro sledování ŽP

21. Výrobní a průmyslová zařízení

Příloha č. 3

#2

- 22. Zemědělská a akvakulturní zařízení
- 23. Rozložení obyvatelstva – demografie
- 24. Správní oblasti/chráněná pásma/regulovaná území a jednotky podávající hlášení
- 25. Oblasti ohrožené přírodními riziky
- 26. Stav ovzduší
- 27. Zeměpisné meteorologické prvky
- ~~28. Zeměpisné oceánografické prvky~~

Příloha č. 3

#3

- ~~29. Mořské oblasti~~
- 30. Bioregiony
- 31. Stanoviště a biotopy
- 32. Rozložení druhů
- 33. Energetické zdroje
- 34. Nerostné suroviny

**Jaké jsou termíny pro
splnění kompletních
povinností gestora?**

Termíny

Zkrácený název dokumentu ▼	Číslo dokumentu ▼	Vstup v platnost ▼	Povinnost ▼	Naplnění povinnosti ▼
Nařízení Komise pro interoperabilitu souborů prostorových dat a služeb pro témata přílohy I (EU, 2010a)	1089/2010	15.10.2010		
Dodatek nařízení (EU, 2011c)	102/2011	4.2.2011		
			Nově sebrané nebo rozsáhle rekonstruované soubory prostorových dat pro témata přílohy I	4.2.2013 (23.11.2012)
			K dispozici další soubory prostorových dat pro témata přílohy I	4.2.2018 (23.11.2017)
Nařízení Komise pro interoperabilitu a harmonizaci souborů prostorových dat a služeb pro témata příloh II a III	1253/2013	21.10.2013		
			Nově sebrané nebo rozsáhle rekonstruované soubory prostorových dat pro témata přílohy II a III	21.10.2015
			K dispozici další soubory prostorových dat pro témata příloh II a III	21.10.2020

Termíny

- ▶ Co se stane, když nedodržíme termíny pro publikaci některého tématu?
- ▶ Existují nějaké sankce pro poskytovatele, pro Českou republiku?
 - Čerpání prostředků ze strukturálních fondů EU?

Závěr

Závěr

- ▶ Schválení známých gestorů na KOVIN
- ▶ Stanovení zbývajících gestorů u témat přílohy I
- ▶ Hledání dalších gestorů u témat přílohy II a III

Závěr

„Snažíme se poskytovatele probudit“

Vladimír Fanta, CENIA

„Budeme muset změnit typ budíku“

Děkuji za pozornost

Ing. Petr Souček, Ph.D.
petr.soucek@cuzk.cz